

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 12. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
monetno po polni D 10—, za in-
stanciranje D 15—, dostavljena na dom
D 12—, za izkrajeno D 15—,
inostri po dogovoru.

Naslova se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Javnišče ulice št. 4.

Poštnina plačana v gotovini. Cena današnje šte. 75 para.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Javnišče ul. št. 4, I. an-
stopje. Telefon intern. št. 22.
UPRAVA se nahaja v Javnišči
ulici št. 4, pritiščno dno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. postrojevati
mimo št. 11.781.

Na naročila, kaja dostava se en
cena. — Redniški se ne vrstijo.

Naslov

Maribor, četrtek 31. decembra 1925.

Leto: VI. — Številka: 296.

Za naše napredno časopisje

Maribor, 30. decembra.

Kakor vsako leto, uganja klerikalno časopisje tudi letos ob koncu leta nedostojno propagando zase. Dan za dnem čitamo v teh listih, da obstoji pri nas katoliško in nekatoliško ali liberalno časopisje; prvo se voljuje za vero, za moralo, za večna načela, zastopa slovenski narodni program in je noč in dan na braniku pravice in interesov našega ljudstva. Drugo — liberalno časopisje — je po sodbi katoliških časopisnih sejmarijev za nič. Je proti cerkvi in če že ne oznanja brezverstva, pa širi versko mlačnost, načel sploh ne pozna, ker liberalna buržoazija niti nima svetovnega nazora ali pa je vsaj jako plitev; njen nacionalizem je sovističen, slovenstvo ima vedno na prodaj, za ljudstvo se ne brigajo. Tako trobiho klerikalni listi.

Liberalna buržoazija je že vajena, da jo klerikalci vselej, kadar gre za njihove žepce in njihov vpliv, devljejo v nič. Tako vpitje o preklicanih liberalcih je slišati na Slovenskem že od rajnega Luke Jerama sem. To, kar trdi danes — na koncu Gospodovega leta 1925. — ljubljanski Slovenec, je povedal veliko bolj jedrnat Mahnič. In dasi je Mahnič deval v nič vse, kar se je na Slovenskem prištevalo k svobodomislalni struji, vse, kar ni hotelo z njim čez drin in stran, vidimo takozvano liberalno buržoazijo pri neprestanem delu za kulturni in socialni razvoj Slovencev. Liberalci so bili vsi naši največji pisatelji; tudi socialisti Čaukar, ki mu je škof Jeglič po srednjeveški navadi sežgal prvo izdajo »Erolike«, je bil v cerkvenih očeh liberalca. Najbolj reprezentativne knjige in revije so izdali liberalci s svojim plitvim svetovnim nazorom. Brez njih bi bila slovenska kultura svetovni uničen, kajti če bi res bil ves narod klerikalni, kakor bi ga ta gospoda hotela imeti, če sploh ne bi obstajale vplivne svobodomislne struje, bi bila naša literatura in umetnost največji revij. Če so katoliški krogi danes v tem oziru širokosrnejši, gre hvala edinole liberalcem, ki so zaresli v našo kulturo moderne smerenice in jo zadeli meriti po sodobnih merilih.

Vendar pa je kulturno polje samo ena stran pozitivnega udejstvovanja slovenskih naprednjakov. Veliko delo so opravili na političnem in gospodarskem polju. Pogoj za vsak političen napredek je samostojnost mišljenja. Samo državljani, ki misli z lastno glavo, postane dovteten za moderno politiko. V tem oziru so preklicani liberalci res šli klerikalizmu do živega in so ga prisilili, da se je moral in se še mora v obrambo svojih postojank neprestano razvijati, prilagajevati, skrivati barvo, iskati novih parol in se ozirati na duh časa. Napredna politična akcija med ljudstvom je vzgojila vse polno samostojno mislečih glav, ki jih najdemo med vsemi sloji, tudi med kmečkim. Nekateri sloji pa so že dolgo po veliki večini protiklerikalni. Naše izobraženstvo je pretežno protiklerikalno; celo med onimi, ki se iz kakršnikoli vzrokov danes laskajo klerikalcem, jih je mnogo, ki so v srcu vse drugo kot klerikalci.

Abotno je govoriti o plitvosti ali pomanjkanju svetovnega nazora. Idejna ali načelna stran je lahko plitva pri posameznih pristaših, ali v celoti predstavlja zasovraženi slovenski liberalizem načelno jasno opredeljeno strujo in je del občeovropske orientacije v svobodomislnosti, stremiljenju po novem človeštvu.

Sama svobodomislnost pa še ni ateizem, niti areligioznost ne. Govoriti kaj več o tem bi pomenilo nositi vodo v Dravo. Versko vprašanje je postalo pri nas radi tega nejasno, ker so klerikalci čero vsedkar izrabljali v politične namene. Če so agitirali s srcem Jezusovim, tedaj z izrazito verskim simbolom, za

Učiteljstvo in nova prosvetna politika

Spomenica glavnega odbora TNU prosvetnemu ministru. — Kaj pa pravi Stj. Radić o učiteljstvu?

BEOGRAD, 30. decembra. Po živalini debati v glavnem odboru Udruženja jugoslov. učiteljev je bila sprejeta rezolucija, ki bo izročena prosvetnemu ministru. Konference, ki je trajala dva dni, so se udeležili delegati vseh učiteljskih organizacij iz večjih mest. Slovenijo je zastopalo 6 delegatov. Rezolucija zahteva predvsem poenostavljenje ljudskošolskega zakona za vso kraljevino. Dalje se zahteva, da sodelujejo pri sestavljanju predlogov strokovnjaki in člani učiteljskega udruženja. V ljudskoškem pouku ne sme priti do sprememb, ki bi ovirale kontinuiteto pouka. Nepotrebno in nezakonito premeščanje učiteljstva se mora v bodoče preprečiti in ustavno določene pravice se ne smejo krati. V ljudskih solah naj poučujejo le državljani, ki imajo predpisano izobrazbo.

Prosvetni minister je v svojem glasilu

Proračunska debata v finančnem odboru

Proračunska debata v finančnem odboru

BEOGRAD, 30. decembra. Včeraj popoldan se je pričela v finančnem odboru generalna debata o proračunu za 1926/27. Celotni izdatki so predvideni na 13 milijard in 900 milijonov, toda znesek še ni definitivno določen. Zunanji ministri je zahteval pri včerajšnji seji

(»Dom«) priobčil pod naslovom »Učiteljstvo in politika« članek, v katerem razpravlja o kulturnem in političnem delovanju učiteljstva na deželi. Predlaga tudi, naj se učiteljstvo udeležuje v kulturnih organizacijah in da naj predvsem dviga izobrazbo kmečkega ljudstva. Končno povdarja, da ne bo trpel, da bi se učiteljstvo aktivno vmešavalo v politiko. To velja tudi za učitelje, ki pripadajo hrvaški seljaški stranki. Začasno — pravi Radić — »to učiteljstvu svetujem, če pa ne bo zaleglo, bom z odredbo prepovedal sodelovanje učiteljstva in profesorjev v političnih organizacijah«.

Izjava prosvetnega ministra je izzvala med učiteljstvom živahne komentarje, a tudi ogorčenje, ker jo smatrajo za kršenje po ustavi zajamčenih državljanskih pravic.

Konferenca Male antante zopet preložena

BEOGRAD, 30. decembra. Beograjska »Pravda«, ki ima zveze z jugoslovanskimi diplomatskimi krogi, poroča, da je prvotni predlog našega zunanjega ministra o sestanku Male antante dne 20. januarja v Dubrovniku, romunski zunanji ministri Duca sprejel, toda Beneš ga je odklonil, ker pričakujejo takrat v Pragi predsednika poljske republike. V februarju bo Beneš imel mnogo posla v Ženevi, vsled česar se mora konferenca Male antante preložiti in se bo vršila najbrže spomladi na Bledu.

Sestanek Mussolini-Chamberlain

ROM, 30. decembra. Predsednik Mussolini se je peljal preko Milana v Genovo na sestanek z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom. Na vseh postajah, zlasti pa v Genovi, mu je bil prirejen navdušen sprejem. V Rapallu se je v hotelu »Bristol« sestal s Chamberlainom, s katerim je imel daljši razgovor in nato intimno kosilo. Službeni komunikacije povdarja, da je bil sestanek jako prisrčen in da sta se oba državnika pogovorila o nadaljnjem tesnem sodelovanju med Italijo in Veliko Britanijo za konsolidacijo evropskega mira.

(Opomba. Ta vest je prva radiotelefonska vest, ki je bila sprejeta za mariborske časopise. Vest je bila danes opoldan razglašena z oddajne postaje »Radio Nazionale« v Rimu).

klerikalno volilno skrinjico, so osnešili stvar, ki bi jo morali skrbno čuvati pred profanacijo. Rim ni nastopal nikdar med nami le kot verska sila, temveč vedno tudi kot politična. Dokler je tako, se bo na svobodomislalni strani z vsa pravico pojavljalo protiklerikalno razpoloženje. — Zadnji dogodki ga niti sami po sebi. V vsej naši državi je slovenski klerikalizem osamljen in njegov politične akcije ne najdemo nikjer prijaznega odnosa. To se bo še stopnjevalo in prav radi tega čakajo slovenski liberalci, še velike naloge.

Če obračamo klerikalno očitke na račun naprednega tiska pa to ali ono stran, vedno se nam pokaže eno in isto: klerikalci se boje miselne osamosvojitve slovenskega človeštva. Dobro vedo, da je danes časopisje važna sila, da ene odpira ljudem oči, da jim kaže svet in življenje v pravi luči in jim tako vceplja prave poroke na svet. Slovenski napred-

Praktičen »bolševizem« gojencev sovjetskih šol

PARIZ, 29. dec. »Daily News« poroča iz Rige, da je v Moskvi nastal spopad med policijo in prebivalstvom. Policiji je moralo priti vojaštvo na pomoč. Na več mestih so se zbirale tisočglave množice, večinoma mladi ljudje iz sovjetskih šol, ki so na dogovorjen znak pričeli pleniti trgovine. Pridrutili so se jim ljudje iz sosednjih hiš, da si zagotovijo del plena. Ker policija ni mogla vzdržati navalav množice, je prihitela na pomoč kavalerija, ki je morala večkrat naskočiti množico, da jo je razgnala.

Komunistična agitacija med angleškim vojaštvom.

LONDON, 29. dec. Armadno poveljstvo je izdalo posameznim poveljujočim častnikom proglas, v katerem zahteva pojasnilo glede komunističnih letakov, katere so skušali razdeliti med angleško vojaštvo. Armadno poveljstvo ugotavlja z zadoščenjem, da so čete vse poizkuse z ogorčenjem zavrnile.

Tudi Ren poplavlja.

NEUWIED, 30. dec. Ren je v na velike razdalje poplavljal okolico. Četrta mesta je pod vodo in se splošno pričakuje, da bo trgovski del mesta kmalu poplavljen.

CURIH (Avala), 30. decembra. (Sklepni tečaj). Pariz 19.60, Beograd 9.175, London 25.11, Berlin 123.10, Praga 15.325, Milan 23.86, Newyork 517.25, Dunaj 73, Bruselj 29.425, Budimpešta 0.00725, Varšava 59.50, Sofija 3.775, Bukarešta 2.385, Madrid 73, Amsterdam 208.12, Atene 6.72.

ni listi predstavljajo večjo silo kot prižnica, dasi je njihov vpliv počasnejši in se bo bolj poznal šele v bodočnosti. Slovenski »liberalni« tiske, ki ga klerikalci tako devljejo v nič, je pravzaprav zanje velika nevarnost. Sedaj zavisi od tega tiska samega, koliko bo znal izrabiti svoj vpliv in izvesti naloge, ki jih ima pri nas.

Tu pa morajo priskočiti na pomoč vsi, ki se ne strinjajo s klerikalnim gospodstvom v Sloveniji. Protij propagandi za klerikalno časopisje je treba postaviti odločno propagando za protiklerikalno, za napredno časopisje. Samo če bo imelo to časopisje trdne korenine, se bo lahko razvijalo in izvrševalo tisto miselno, načelno borbo, ki je pogoj vsakega narodnega napredka. Klerikalizem se ne pobija samo z volilnimi kroglicami, marveč še bolj — trajnejše in uspešnejše — z novimi naročniki naprednih listov. To pomnilo tik pred nastopom novega leta!

Dnevna kronika

— Obrtniški protestni shod v Rogasški Slatini. Preteklo nedeljo dne 20. t. m. se je vršil v Rogasški Slatini protestni shod obrtnikov proti nameravanemu povišanju prispevkov za bolniško zavarovanje. — Shod je bil impozantno obiskan, tako od obrtnikov iz Rog. Slatine in okolice kot tudi iz šmarnskega okoliša in Rogateca. — Poročali so gg. Ivan Bizjak iz Celja, Milan Martinović in Ivan Vidgaj iz Rogaske Slatine. Prisostvujoči zborovalci so soglasno sprejela resolucijo proti poslovanju in slabemu gospodarstvu sedanje-ga režima pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev in zahtevali takojšnjo decentralizacijo v obliki prejšnjih okrajnih bolniških blagajni.

— Kriza v Orjuni. Na včerajšnji seji glavnega odbora Organizacije jugoslov. nacionalistov, ki se je sestal v Zagrebu, je bila situacija precej neodločena: za g. dr. Leontića je glasovalo sicer (z njim vred) 11 glasov, proti pa 8, vendar pa za upnico ni bila izglasovana in se bo tedaj notranje čiščenje nadaljevalo. Značilno je, da še vedno prihajajo resolucije posameznih Orjun, ki zahtevajo odstop dr. Leontića in se izrekajo za Sv. Pribečevića. Na zagrebški seji je bil izključen iz glavnega odbora predsednik beograjske Orjune Božidar Anastasijević. »Riječ«, iz katere posnamemo to poročilo, meni, da bo imela izključitev za posledico novo gibanje v orjunskih vrstah, ker se bodo z Anastasijevićem solidarizirale vse srbijanske Orjune.

— Kako se pri nas brezglavo postopaj. Vseučilišni profesor dr. VI. Njegovan je zabeležil v svojem članku o univerziteti, ki je izšel v zagrebški »Riječi«, nastopni slučaj: Nekoga profesorja zagrebske tehniške je povabila lanske leto Faraday Society v Londonu, da bi imel dve predavanji v mednarodni debati, ki jo obsegala zgolj pet predavanj. Letos je dobil enako vabilo za Oxford. V tem in onem slučaju je moral poslati samo rokopis svojega predavanja, ker ni bilo »budi-zetne možnosti«, da bi šel tja osebnost. Toda letos je poslal država na svoje stroške v Pariz kakih 70 slušateljev in profesorjev arhitekture na beograjski univerzi, da študirajo ondi mesec dni mednarodno razstavo. Ista vlada je nazkazala zagrebskim studentom arhitekture 17. avgusta t. l. 33.000 Din, ki pa še danes niso izplačani. Brez komentarja!

— Štednja v državni upravi in gosp. prosvetni minister. Zagrebški »Riječ« beleži, da je hotel prosvetni minister g. Stj. Radić imeti v finančni delegaciji, ki jo vodi finančni minister v Ameriki, znanega dr. Kežmana, ki je poprej med našimi izseljenci pridno agitiral proti naši državi. Ker pa radikali niso privolili, se je Radić umaknil. Sedaj pa se izve, da bo dr. Kežman vendarle šel v Ameriko in sicer na — državne stroške. Ne bo sicer član delegacije, ali potni stroški se mu bodo krili iz državne blagajne. Če je to štednja, povej mi, prijatelj, kaj je potem še štednja?!

— Nikoli ni prav. Če govori g. St. Radić namreč. Ko je govoril v Ljubljani, so se čutili prizadeti Italijani in Avstrijci. Njegov mariborski govor je razburil Čeha in Francoze. Sedaj se je s temi pobotal, na Štefanovo, ko je govoril svoj godovni govor, se je hudo zameril — Grkom. Iz Beograda poročajo, da je njegovo trditev v tem govoru, češ, da mora Jugoslavija iskati izhod na Egejsko morje, opazil vse grški tisk in atenski zunanji minister je že povprašal našega poslanika v Atenah, kaj pravzaprav misli jugoslov. aktivni minister z — izhodom na Egejsko morje. Kakor vedno, tako gosp. Radić tudi tokrat ni mislil tako hudo — ali predno se tako prožen in zgovoren politik upelje v aktivno ministrovanje je pač treba nekoliko potrpežljivosti.

— Zborovanje ruskih pisateljev in novinarjev v Beogradu se je vršilo minule dni z zanimivim dnevnim redom: Kakšno stališče naj zavzamejo nasproti kongresu ruske emigracije v Parizu? Zborovalci so v načelu za tak kongres, vendar pa protestirajo zoper poskuse, da bi se mu dala strankarsko, skrajno monarhistično obeležje. Prof. Čubinski je izjavil v svojem govoru, da so vse zmerne skupine (liberali in demokrati) odgovdale udeležbo, ker so zoper restavracijo in

nočejo, da bi bilo rusko ljudstvo v domovini napadeno informirano o emigraciji. Zdravi del emigracije je že zdavnaj zavzel načrt o tuji intervenciji v Rusiji, ker bi to samo škodovalo. Novinar Kejunjin, ki je predsedoval kongresu, je izjavil, da prosvetljena ruska emigracija ne mara iti za skrajnimi monarhisti, ker smatra, da je za ruski preporod treba čistih in poštenih rok. To kaže, da ruski monarhizem boljbolj izgublja tla.

— **Nobene zveze s sovjetsko Rusijo.** Glede na večeršnjo vest o misiji turškega zunanega ministra radi obnovitve zvez s sovjetsko Rusijo, je izjavil zunanji minister dr. Nincič, da stvar še ni aktualna.

— **Raca za raco.** Včeraj so prinesli listi vest, da je »Bacs Megyei Naplo« izvedel, da se nekateri madžarski magnati ogrevajo za to, da bi bil naš kralj Aleksander proglasen za madžarskega kralja. Vest ni napravila v Beogradu nobenega vtisa, ker je ni jemali resno. Ob istem času je dunajski pustolovec Hans Goerber Gerold sporočil jugoslov. poslanstvu na Dunaju, da se pripravlja atentat na našega kralja. V priprave je baže zapleten znani dunajski fašistovski novinar Tamaro. Dunajska policija je izjavila, da je Hans Goerber-Gerold silno sumljiva firma, ki je skoraj sigurno stvar izmislila da bi dobil kaj denarja. Dunajski listi pa so tudi to raco oskubili in jo servirali čitateljem.

— **Spalna bolezen v Hercegovini.** V Hercegovini se je pojavilo nekaj obolenj za spalno boleznijo, ki je ena največjih morilk afriškega človeštva.

Železniška zveza Rogatec-Krapina

Ker je vsekakor za mariborsko oblast velike važnosti, da pride res do nove železniške zveze z Zagrebom, objavljamo v sledečem podatke, ki so dospeli predsedniku tozadevnega akcijskega odbora dr. Vekoslavu Kukovcu s strani tajnika tega odbora g. dr. Ogrizeka, n. n. v. docenta v Zagrebu. Ministrstvo agrarne reforme je naslovilo na dr. Ogrizeka sledečo pismo:

»Na Vaše pismo 29. septembra v zadevi gradnje železnice proge Krapina-Rogatec čast mi je naznaniti Vam, da so s strani gospoda ministra za agrarno reformo bili podvezeti koraki pri ministru saobraćaja, da se potrebna svota za to gradnjo uvrsti v proračun. S svojim dopisom 20. t. m. je naznanil minister saobraćaja semkaj, da je v načrt letošnjega proračuna uvrščena potrebna svota za izgradnjo proge Krapina-Rogatec. Proseč Vas, da to izvolite naznaniti zastopnikom ustanov, ki so prošnje podpisali, beležim s posebnim spoštovanjem. Po naredbi Ministra za agrarno reformo šef kabineta dr. Josip Košutić l. r.«

Nadalje je trg Krapina sprejel pismo trgovske obrtne komore v Zagrebu in narodnega poslanca dr. Ante Trumbića v tej zadevi, ki se glasi:

»V zvezi z Vašim dopisom od 22. septembra 1934 se naznanja v zadevi zgradnje železniške proge Krapina-Lupinjak-Rogatec, da je po poročilu komorskega zastopnika v Beogradu 29. p. m. v načrtu finančjskega zakona za leto 1936 predviden kredit za izgradnjo te proge. Izvolit to naznaniti vzeti na znanje. — Komorski tajnik.«

Pismo dr. Ante Trumbića se glasi sledeče:

»Gospod načelnik! Na Vaš dopis v stvari zgradnje proge Krapina-Rogatec obveščam Vas, da je gospod minister saobraćaja s pismom 18. oktobra t. l. obvestil narodne zastopnike gg. Lorkovića in dr. Zaniča, da je na njihovo zahtevanje vpostavljen potrebni svota za zgradbo navedene proge v osnovo novega proračuna. Gospod dr. Zanič se je predvčeraj ponovno za to stvar zanimal in mi je g. minister saobraćaja naznanil, da so te svote sprejete v proračunsko osnovo. Pri proračunski razpravi bom zastopal z vso močjo zahtevo, da se ta proga takoj zgradi. Sprejmite izraz mojega odličnega spoštovanja dr. Ante Trumbić l. r., predsednik hrvatskega narodnega federalističnega kluba.«

Mariborske vesti

Maribor, 30. decembra 1935

m Odhodnica sokolskega organizatorja Bogomira Milosta se je vršila sinoči v Narodnem domu. Bila je zelo dobro obiskana, kar je pač najlepši dokaz o priljubljenosti odhajajočega g. Milosta. Sodeloval je sokolski orkester, ki je pridno sviral razne slovanske komade. O zaslugah g. Milosta za mariborsko Sokolstvo je govoril lepo in prisrčno starosta gosp. dr. Boštjančič, ki je slavljencu izročil na koncu častno darilo. Nato se je poslovil od pridnega sokolskega tajnika g. dr. Rešman, ki je posebno poudar-

jal, s kako vnamo je odhajajoči sokolski delavec skrbel za propagando v časnikih. Govoril je še g. dr. M. Kovačič v imenu kluba rezervnih oficirjev. Na koncu se je g. Milost ginjen zahvalil govornikom in občinstvu za izražene simpatije ter je v jedrnatih besedah označil svoj sokolski credo in svojo visoko zavest dolžnosti. Po oficelnem delu se je razvila anahirana zabava.

m **Koncertna pevka Roza Gruber** podučava petje po edino pravilni metodi za popolno izobrazbo za koncerte in opere. Vpraša naj se: Koroška cesta 26, dnevanje od 10.—12. ure.

m **Silvestrov večer** v Veliki kavarni in Klub-haru — noč na severnem tečaju. Več v programu.

m **Na Silvestrovo** veliki vojaški koncert s posebnim programom v Grajski kleti, ki je odprta do 3. jutraj.

m **Velika kavarna** Silvestrova proslava. Brezplačna loterija. 4 Souvenirs. Boj s serpentinami in ples. Gostuje g. Urvalek, gđ. Lubej in g. Bratuš.

m **Restavracija Narodni dom** in Štaterska klet na Silvestrovo in Novo leto celo noč odprti. Pojedina klobas. Izvrstna letna kapljica in izborni pekrčan.

m **V sredo 30. decembra** vmetniški večer v Veliki kavarni. Gostuje g. Urvalek g. Bratuš in gđ. Lubej.

m **Silvestrov večer** v restavraciji »Vetrinjski dvor« (Orovič). Krofi in pojedina gosi. Izvrstna vina! Na dan Novega leta ob 5. uri zjutraj jutranji koncert pri sočnem gulašu!

m **31. decembra Klub-har**, noč na severnem tečaju. Damska konkurenca lepote in plesa. Lože se dobe le če so prej naročene.

31. decembra vsi na Silvestrov večer ! Sokola v Narodni dom

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sreda, 30. decembra in četrtek 31. dec. Zaprto.

Petek, 1. jan. ob 15. uri »Trnjuljica«. Otroška predstava. — Ob 20. uri »Stambulska roža«.

Sobota, 2. jan. »Sumljiva oseba«. Ab. A. (Kuponi).

Predstave na Novega leta v mariborskem gledališču. Na Novega leta se vprizore v našem gledališču dve predstavi. Popoldne ob 15. uri se vprizori zabavna in priljubljena otroška igra, s petjem, plesom in godbo »Trnjuljica«, ki je pri obeh dosežanih vprizoritvah vzbudila pri deci silno zanimanje. — Zvečer pa se vprizori drugič v tej sezoni Fallova opera »Stambulska roža«, ki je bila eden največjih operetnih slagerjev lanske sezone, in ki je tudi letos pri prvi vprizoritvi na božične praznike močno svžgal.

Mariborsko gledališče pripravlja prekrasno Kizlovo opero »Evangeljnik«, katere premijera bo že v prvi tretjini januarja. Kot nadaljina glasbena noviteta pride na vrsto »Grofica Marica«, danes na celim svetu najpopularnejša opera. — Drama pa študira Skrbniškovo dramatisacijo Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in Moliérjevega »Zlahtnega meščana«.

Gostovanje ljubljanskega basista g. Zupana v Mariboru. Ta priljubljeni basist in humorist gostuje v jedni svojih najuspešnejših partij, kot oskrbnik v »Gorenjskem slavčetu«, v nedeljo 5. jan. 1936. Mariborsko občinstvo se bo spominjalo tega odličnega pevca od lamskega koncerta Slov. kvarteta v kazinski dvorani, kjer je vžgal zlasti v pesmi »Oj ta soldaški boben« s svojim naravnost mosterskim »him-ham-bom-om«. Zato bo tudi počastilo njegovo gostovanje s kar največjim obiskom. To bo že njegov 45. nastop v tej operi.

Sokolstvo

o Sokolsko društvo v Mariboru ima v nedeljo, dne 17. januarja 1936 svojo redno letno skupščino v mali dvorani Narodnega doma s pričetkom ob pol 9. uri. Če bi skupščina ob tej uri ne bila sklepčna, se vrši pol ure pozneje s sklepčnostjo ob vsakem številu navzočih. — Radi sestave kandidatne liste se vrši sešatek članstva v četrtek, 14. januarja, ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Vsi društveni funkcionarji morajo podati svoja pismena poročila na seji, ki se bo vršila dne 5. jan. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Odbor poziva članstvo, da se vseh sestankov in zlasti glavne letne skupščine udeleži polnoštevilno.

Žaloigra v hiši Ipatjeva

Kako je bila umorjena ruska carska rodbina.

V nemški izdaji je izšlo poročilo preiskovalnega sodnika N. Sokolova, ki ga je pooblastil admiral Kolčak, da preišče in zasliši vse priče, da se dožene, kako je bila umorjena ruska carska rodbina. Sokolov je izbral čas, ko je v Jekaterinoslavu in okolici vladal admiral Kolčak in je dal zaslišati vse tamošnje prebivalce, ki jim je bila količkaj znana žaloigra v hiši Ipatjeva, zlasti pa vse očividce in udeležence. Njegovi akti so narasli v celo knjigo, ki nam v svoji neposrednosti prosto, brez vsake literarne oplešave, razkriva strašen konec Romanovih.

Ker usoda ruske cesarske družine še vedno zanima ljudi, posnamemo v naslednjem zgolj izpoved priče Filipa Proskurjakova. Njemu, ki je bil pozvan šele potem, ko je bilo treba osnažiti s carsko krvjo poškropljen pod in stene, sta pripovedovala Strekotin in Medvjedev, ki sta streljala carja, med drugim sledeče:

»Jurovski je 16. junija zvečer rekel Medvjedevu, da morajo člani carske rodbine biti v noči pomorjeni in mi je ukazal, naj obvesti o tem delavce, ki so določeni za to, da razorože straže. Medvjedev je izročil povelje, predal Jurovskemu orožje in izjavil, da bodo vjetniki ustreljeni ob 11. uri zvečer. O polnoči je Jurovski prebudil carsko rodbino, ukazal vsem njenim članom, da naj se oblečejo in odidejo v pritličje. Kakor je Medvjedev pripovedoval, se je malagal članom carske rodbine, da bo nocojšnja noč jako burna in da v prvem nadstropju niso varni. Carska rodbina je uvaževala njegov nasvet in odšla v pritličje. Bili so: car, carica, carjevič, štiri hčere, zdravnik, lakaj in kuhar. Stali so v dvojni vrsti pri zidu. Jurovski jim je prečital neko odredbo. Car ga ni razumel in je vprašal: »Kaj?« — Jurovski je dvignil puško, jo pomolil carju in dejal: »Tukaj!«

Sam Medvjedev je trikrat ustrelil na carja in druge obsojence. S trupel so oropali dragocenosti in naložili mrlice na tovorni avto, ki jih je neznankom odpeljal. Nihče ni vedel kam, kajti Jurovski je smatral to za veliko skrivnost.

Stražnik Jakimov je pojasnil še sledeče: Bilo je ob enih ponoči po starem, oziroma ob treh po novem času, ko so šli ljudje v pritličje. Za carsko rodbino so šli člani Čeke. Dva sta nosila puške. V sobi so razvrstili rodbino v sledečem redu: car v sredini, carjevič poleg njega, carica in ostali za njima. Kleščev pripoveduje, da je slišal Jurovskega govoriti: »Nikolaj Aleksandrovič, vaši so vas skušali rešiti, toda ni jim uspelo. Prisiljeni smo, da vas ustrelimo.« V tem trenutku je padlo več strelcev, večinoma revolverskih. Žrtve so padale druga za drugo. Demidova je skušala uteči, a so jo nasadili na bajoneto. Žrtve, ki so kazale še znake življenja, so nabadali na

bajonete. Tako je torej končala carska rodbina. Trupla so razvlekli neznankam, a dragocenosti so si razdelili.

Pred carjevo sobo je stal pes in zaman čakal, da mu carjevič odpre vrata.

Ali je bil nameravan atentat na Mussolinija ali ne?

Glasovi ugledne angleške revije o fašizmu in o Zanibonijevem »atentatu«.

V pregledu najvažnejših dogodkov v zadnji dobi se je »The Review of Reviews« dotaknila tudi atentata na italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Revija piše med drugim:

»Fašizem dosega uspeh za uspehom in trdno prepričanje vlada, da bodo italijanski dolgovni Zedinjenim državam ameriškim plačani pod tako ugodnimi pogoji da nastane sum, ali so bili objavljeni vsi pogoji in ali morda ne vsebujejo strogih odredb o kontroli italijanskih industrijskih in drugih podjetij s strani ameriških finančnikov.

»Preiskavo« nameravanega atentata na italijanskega diktatorja so izkoristili fašisti do skrajnosti. Kot zarotnik je obtožen italijanski oficir, o čigar hrabrosti ne dvomimo, kajti nikdar ni prikri-val svojega sovraštva do fašizma. Njegovo obnašanje pa je kazalo, da ta mož nima sposobnosti za organizacijo zarote. Vest, ki jih razširja fašistovski tisk o zaroti, so v vsakem listu v detajlih drugačne. Edini podatek, v katerem se strinjajo je: da je major Zaniboni nameraval streljati na Mussolinija iz hotelskega okna, ki leži v višini balkona s katerega je imel govoriti Mussolinij. — Noben teh listov pa ne omeni, da je hotel že pred letom dni preiskoval, ako ne zasedla, Mussolinijeva policija ravno iz razlogov, da se prepreči atentat na njihovega voditelja. Ni-li mogoče, da je bil temperamentalni antifašistovski oficir privlečen v hotel in »prijet« v ugodnem trenutku, ko je bilo potrebno odstraniti pozornost javnosti od fašistovskega nasilja v Florenci in od oprostilne sodbe, izrečene nad osebami, na katerih je ležala z vso težo odgovornost za uboj socialističnega poslanca Matteottija. Vsa zadeva je zelo nejasna, a radi tega ker so se pojavili dvomi in sumnje ki se vzajemno podpirajo, so fašistovski listi lahko hvaležni edino sebi, ker so objavljali tako neenake vesti.

Tako torej resni krogi na Angleškem tudi dvomijo, da bi bil Mussolini res v nevarnosti. Spričo neodgovorne brezobzirnosti fašistov je prav mogoče, da so napravili premeteno komedijo, hoteč odvrniti pozornost javnosti od fašistovskih škandalov in svoje vrste zopet elektrificirati. Kdor je bil zmogel organizirati zverinski umor Matteottija, se tudi pred bolj »nedolžno komedijo«, kakor je Zanibonijeva »zarota«, ne bi dolgo obotavljal. Italija je danes dežela vseh možnosti.

Zamena stanovanj. Čim več prijav pri stanovanjski borzi »Marstan«, tem večja izbira. 2801

Dobra vezilja monogramov se sprejme. Atelje Valenciennes. Gosposka ulica 34. 2794

Mobilna soba se odda eni gospodini trg svobode 3/II. vrata 14. 2808

Slike za legitimacije Foto-atelje Japelj, Aleksandrova cesta 25. »Trgovski dom« v hedu na dvorišču. 2062

Trg. pomočnik, zmožen manufakture, železnike, galanterije in špecerije, se sprejme takoj pri Ant. Požar, Maribor-Ruše. 2783-1

Sveže 2802

morske ribe

se bodo prodajale v četrtek na Glavnem trgu.

Veliko korist in veselje ima vsaka gospodinja, ki kupuje kuhinjsko posodo pri

A. Viciju, Glavni trg 5. Tam dobi ne le po najnižjih cenah, temveč res tudi najtrpežnejšo in najboljšo kuhinjsko posodo, emajlirano, pločevinasto težke znamke »Herkuless« in lahke vrste češki proizvoda, nadalje vilo, železo, prvovrstno aluminijevo iz najboljših tovarn ter stekleno, porcelanasto in kame-lito robo.

V gostilni »PRI ZLATEM KONJU« 2799

Vetrinjska ulica 4

Silvestrov večer s koncertom

Podaljšana policijska ura. Prvovrstna vina in dobra kuhinja. Za obilen obisk se priporočata A. in M. Nekrep.

Oglejte si

novoletna darila!

★

Gaspari & Faninger

Maribor, Aleksandrova cesta št. 23

Silvestrov večer

priredi gostilna »PRI TREH RIBNIKI«

Vstopnina prosta.

2792

Za obilen obisk se priporoča GOSTILNICAR.